

- PlantBottle (fig. 3) are made of completely recycled PET plastic obtained in 30% of the materials of plant origin. This reduces the usage of oil for the production of bottles. These are environment-friendly bottles.

Figure 3. PlantBottle

Source: [2].

3) H&M company:

H&M company strategy are such eco-logistic activities which consist in collecting

unnecessary things. This procedure is as follows:

- collection at all brick and mortar shops -no matter what make or condition,
- placing a container at sales points,
- granting the customer a discount voucher,
- depending on the condition of a product, it is either recycled or sent to second-hand clothes shops,
- co-operation with suppliers and stakeholders in order to maximize the efficiency of the process of returning goods,
- investment into IT innovations.

References

1. Jaworski J., Mytlewski A., Funkcjonowanie systemów logistycznych, - Warszawa: CeDeWu Sp. z o.o., 2013, -p. 201.
2. www.coca-cola.com
3. www.sony.com

UDC 331

dr Grzegorz Jokiel,
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

EWOLUCJA MYŚLENIA O PRZEDSIĘBIORSTWIE

Określenie podstawowego pojęcia w systemie gospodarczym jakim jest przedsiębiorstwo przysparza wiele problemów. W zależności jaki aspekt przedsiębiorstwa jest akcentowany (zasoby, ludzie, relacje, efektywność itd.) inaczej

definiowane będzie przedsiębiorstwo. W świetle definicji prawnej to zasoby materialne stanowią istotę takiej organizacji a dokładnie jest ono zorganizowanym zespołem składników niematerialnych i materialnych przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej. Obejmuje ono w szczególności [1, art. 55]:

- 1) oznaczenie indywidualizujące przedsiębiorstwo lub jego wyodrębnione części (nazwa przedsiębiorstwa);
- 2) własność nieruchomości lub ruchomości, w tym urządzeń, materiałów, towarów i wyrobów, oraz inne prawa rzeczowe do nieruchomości lub ruchomości;
- 3) prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości oraz prawa do korzystania z nieruchomości lub ruchomości wynikające z innych stosunków prawnych;
- 4) wierzytelności, prawa z papierów wartościowych i środki pieniężne;
- 5) koncesje, licencje i zezwolenia;
- 6) patenty i inne prawa własności przemysłowej;
- 7) majątkowe prawa autorskie i majątkowe prawa pokrewne;
- 8) tajemnice przedsiębiorstwa;
- 9) księgi i dokumenty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

Z punktu widzenia finansów główny nacisk kładzie się na wynik finansowy i efektywność ekonomiczną. Podejście socjologiczne nastawione jest na badanie relacji międzyludzkich w organizacji i poza nią, wpływu kultury, roli pracy w życiu człowieka itd. Nauka organizacji i zarządzania próbuje łączyć te optyki pod wspólnym mianownikiem jakim jest nauka o przedsiębiorstwie. Powoduje to eklektyczność tej dziedziny wiedzy, przejawiającą się trudnością w pojmowaniu przedsiębiorstwa całościowo, holistycznie. Na to nakładają się problemy związane z

heterogenicznością przedsiębiorstw ze względu na wielkość, branżę, lokalizację, technologię, regulacje prawne, kulturę itd. Jednak trudności te nie mogą prowadzić do wniosku, że nie jesteśmy w stanie i nie powinniśmy podejmować prób tworzenia teorii przedsiębiorstwa ze względu na jego skomplikowanie. Przedsiębiorstwo to system otwarty i jak każdy system jest bardzo złożony. W skład przedsiębiorstwa nie wchodzi jedynie zasoby (elementy), ale również różnorodne łączące je relacje. Przykładowo na zbiorze 4 elementowym można rozpisać 6 relacji na zasadzie połączenia «każdy z każdym». Jednak gdy ilość elementów $n=100$ relacji tego typu będzie 4,5 tys. zgodnie ze wzorem 1.

$$\text{Wzór 1.} \quad y(n) = n(n-1)/2$$

Z każdym nowym elementem ilość połączeń rośnie w zależności kwadratowej, co oznacza że w przypadku systemów złożonych z tysięcy elementów nie ma możliwości rozpoznania ich działania metodami analitycznymi. Zawodzi wtedy metoda naukowa postulowana przez Kartezjusza [2] polegająca na rozłożeniu większych całości na mniejsze elementy składowe, ich analizie i wnioskowaniu na ich podstawie o funkcjonowaniu całości. Systemy nie są prostą sumą elementów lecz

poprzez współoddziaływanie wzajemnie na siebie części składowych stanowią nowy jakościowo obiekt, są emergentne, ekwifinalne, autopoietyczne itd.

Nie oznacza przestarzałego to jednak, że w przypadku badania dynamicznych systemów otwartych, jakimi bez wątpienia są przedsiębiorstwa, nauka organizacyjzarządzania jest bezsilna. Oprócz i zawodnego sposobu myślenia przyczynowo-skutkowego coraz częściej w zarządzaniu wykorzystuje się cały arsenał metod wnioskowania i podejmowania decyzji w oparciu o: logiki wielowartościowe [3], myślenie lateralne [4], logika kwantowa [5], myślenie sieciowe [6], wgląd [7], intuicja [8] itd.

Obok ewolucji sposobów myślenia rozwijały się również sposoby pojmowania przedsiębiorstwa jako przedmiotu zarządzania. Ewolucję myślenia o przedsiębiorstwach można zaobserwować choćby na przykładzie analogii jakie wykorzystywano do opisu tych organizacji na przestrzeni ostatnich stu lat.

Przykładowo można tu podać następujące analogie [9]:

1) Organizacja jako maszyna - nikt nie myślał i właściwie nie musiał myśleć w trakcie ich funkcjonowania wystarczyło je tylko dobrze zaprojektować - organizacje biurokratyczne [10].

2) Organizacja jako hierarchia – myśli jedna osoba kierująca organizacją pozostali członkowie wykonują jedynie polecenia.

3) Organizacja jako kultura – myślą wszyscy uczestnicy organizacji jednak mają wspólne idee, które spajają organizację.

4) Organizacja jako system polityczny – myślą wszyscy i każdy członek organizacji myśli inaczej.

Warto również zwrócić uwagę, że organizacje o dominujących cechach każdej z tych powyższych analogii funkcjonują w obecnych czasach jednocześnie i często świetnie sobie dają radę w warunkach rynkowych [11]. Na dodatek ta sama organizacja może dynamicznie zmieniać swoje cechy w czasie, albo być wieloma rzeczami jednocześnie [9, s.399] zwłaszcza biorąc pod uwagę różne punkty widzenia i wzorce myślowe interesariuszy organizacji [12].

References

1. Art. 55. Dz.U.2017.0.459 t.j. - Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny
2. Descartes R., Rozprawa o metodzie właściwego kierowania rozumem i poszukiwania prawdy w naukach, PWN Warszawa 1988.
3. Łukasiewicz J., O zasadzie sprzeczności u Arystotelesa, PWN, Warszawa 1987
4. deBono E., Myślenie lateralne : idee na przekór schematom , Wydawnictwo Helion, Gliwice 2008
5. Kałuski J., Logika podejmowania decyzji (Podejmowanie decyzji w aspekcie klasycznej i kwantowej logiki), Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie / Politechnika Śląska 2012, z. 61 s. 1-31

6. Piekarczyk A., Zimniewicz K., Myślenie sieciowe w teorii i praktyce PWE Warszawa, 2010
7. Strelau J., Psychologia. Podręcznik akademicki. Część 2 - Psychologia ogólna. Gdańsk: GWP, 2007
8. Intuicja w organizacji : jak twórczo przewodzić i zarządzać, red. Weston H. Agor, Profesjonalna Szkoła Biznesu, Kraków, 1998.
9. Morgan G., Obrazy organizacji, PWN, Warszawa, 1999 s.17-40
10. Weber M., Gospodarka i społeczeństwo: zarys socjologii rozumiejącej, PWN, Warszawa, 2002
11. Jokiel G., Epoki rozwoju nauki organizacji i zarządzania ,w: Zarządzanie strategiczne w praktyce i teorii (red.) Kaleta A., Moszkowicz K. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 260, 2012 s.153-159
12. Kostera M., Postmodernizm w zarządzaniu, PWE, Warszawa, 1996

UDC 338

Maja Prudzenica,
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

UWARUNKOWANIA ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ W POLSCE

Współcześnie funkcjonujące Państwa coraz częściej dotyka problematyka dotycząca ograniczenia wydatków budżetowych związanych ze świadczeniem usług publicznych. Usługami tymi są również świadczenia związane z obsługą obywateli, którzy w jakikolwiek sposób weszli w konflikt z prawem i zastosowano wobec nich karę pozbawienia wolności. Świadczenia te realizowane są przez szeroko rozumiany system penitencjarny, w ramach którego funkcjonują instytucje działające w ramach Służby Więziennej.

Służba Więzienna jest umundurowaną i uzbrojoną formacją apolityczną podległą Ministrowi Sprawiedliwości, posiadającą własną strukturę organizacyjną, która dotychczas nie została w sposób satysfakcjonujący opisana i zbadana. Współdziała ona z organami państwowymi i samorządowymi, stowarzyszeniami, organizacjami oraz instytucjami, których celem jest współudział w wykonywaniu kary, jak również z kościołami, związkami wyznaniowymi, szkołami wyższymi i placówkami naukowymi oraz osobami godnymi zaufania.

Służba Więzienna, będąc elementem systemu penitencjarnego, funkcjonuje jako podsystem, w którym poszczególne elementy, jakimi są: Centralny Zarząd Służby Więziennej, Okręgowe Inspektoraty Służby Więziennej, Zakłady Karne, Areszty Śledcze, Ośrodki Doskonalenia Służby Więziennej oraz Przedsiębiorstwa Przywieszienne, działają jako względnie samodzielne podmioty. W rzeczywistości jednak są podmiotami zależnymi, których istnienie jest relacją wzajemnych zależności i uwarunkowań.